

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

**«ЛІДЕРСТВО ТА ОСНОВИ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ
В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ»**

Спеціальність: 014.07 «Середня освіта (Географія)»

Галузь знань: Освіта, Географія

Рівень вищої освіти: II (магістерський) рівень вищої освіти

Мова навчання: українська

Розробник: доцент кафедри економічної географії та екологічного менеджменту, к.і.н. Чубрей О.С.

Профайл викладача (-ів): <http://ecogeo.cv.ua>

Контактний тел.: 099-649-34-24

E-mail: o.chubrey@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1416>

Консультації: четвер з 13.00 до 14.00.

Лідерство є ключовим елементом інноваційного процесу й розвитку організації. У складних умовах сьогодення зростає роль нарощування лідерського потенціалу представників сфери освіти, у зв'язку з чим особливої уваги набуває роль вчителя як соціальної інституції, що готує майбутнє нашої держави. Саме лідер покликаний сформулювати таку ідею або систему ідей, в яку готові повірити та яку готові прийняти. Одним із кроків на шляху до вирішення даної проблеми є даний спецкурс.

Мета спецкурсу полягає у висвітленні сутності та вимог до сучасного лідерства, виявлення та розвитку лідерського потенціалу вчителя, здатного професійно та ефективно впроваджувати зміни та новації у діяльність закладу освіти, ознайомляться з особливостями партнерської взаємодії в освітньому процесі.

У результаті опанування змісту даного спецкурсу слухачі отримають *знання* щодо сутності ефективного лідерства, актуальні проблеми і вимоги до сучасного лідерства в освітній організації, принципи формування професійної команди, орієнтованої на результат, методи виявлення власного лідерського потенціалу; *усвідомлять* власну відповідальність і важливість особистісних якостей сучасного лідера та шляхи їх розвитку, а також які стилі лідерства є найефективнішими у процесі формування команди; *розвинуть вміння* нарощування лідерського потенціалу в освітній організації з урахуванням власних ресурсів і обмежень.

3. Пререквізити: «Соціально-виховна робота в сучасній школі», «Проблеми та методика викладання географічного українознавства», «Педагогіка», «Психологія», «Інклюзивна педагогіка».

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни
Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла б	інд	с.р .		л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Сутність та вимоги до сучасного лідерства	11	2	2	-	-	7						
Тема 2. Основні теорії лідерства.	12	2	2	-	-	8						
Тема 3. Стили лідерства	11	2	2	-	-	7						
Тема 4. Загальні підходи до розвитку лідерства	12	2	2	-	-	8						
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Педагогіка партнерства» як один із факторів ефективної взаємодії учасників освітнього процесу	11	2	2	-	-	7						
Тема 6. Основні вимоги та правила організації партнерства школи і сім'ї.	12	2	2	-	-	8						

Тема 7. Упровадження технології проектування моделі партнерської взаємодії з сім'єю.	11	2	2	-	-	7							
Усього годин	90	30				60							
Модуль 1-2													
ІНДЗ													
Усього годин	90	15	15	-	-	60							

6. Практичні заняття

Практична робота №1

**Тема: Розвиток лідерського потенціалу керівника освітньої організації
(елементи тренінгу)**

Мета тренінгу: розвиток умінь і навичок керівників освітніх організацій щодо діагностики, а також оволодіння методами виявлення власного лідерського потенціалу, застосуванню набутих знань та умінь у професійній діяльності.

Завдання тренінгу:

1. Розвинути здатність до лідерства на особистому, груповому та організаційному рівнях.
2. Оволодіти методами виявлення власного лідерського потенціалу.
3. Оновити та удосконалити знання щодо асертивної поведінки як характеристики сучасного лідера.
4. Розвинути вміння нарощування лідерського потенціалу.

Практична робота №2

Тема: Оцінювання ефективності діяльності викладача

Практична робота №3

Тема: Академічна доброчесність як основа лідерського потенціалу університету

Практична робота №4

Тема: Формування корпоративної культури навчального закладу на засадах лідерства

Практична робота №5

Тема: Педагогіка партнерства в українській традиції

Практична робота №6

Тема: Партнерство у школі: у чому секрет

Практична робота №7

Тема: Як педагогіка партнерства працює в різних країнах

Самостійна робота

- Організаційно-управлінські умови формування соціально відповідального лідерства
- Закономірності функції дослідницького лідерства
- Розвиток технологічної компетентності керівника-лідера як складової спроможності навчального закладу
- Особистісний та професійний розвиток сучасного викладача-лідера.
- Розвиток критичного мислення – вектор вищої ноосвіти
- Упровадження парадигми лідерства у закладі середньої освіти
- Студентське самоврядування як інструмент розвитку лідерського потенціалу університетів у контексті глобального лідерства .
- Усвідомлення студентами власної соціальної відповідальності як передумова успішного професійного становлення.
-

7. Методи навчання

При вивченні курсу «ЛІДЕРСТВО ТА ОСНОВИ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ» рекомендується використовувати такі методи навчання:

1. При проведенні лекційних занять доцільно використовувати словесні методи навчання: пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія з поєднанням наочних методів навчання: ілюстрування, демонстрування, використання мультимедійних презентацій.

2. При проведенні практичних робіт доцільно використовувати такий словесний метод навчання як інструктаж з поєднанням наочних методів навчання – ілюстрування та демонстрування, проектне навчання, інтерактивні форми роботи, ділові ігри, тренінги.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни «ЛІДЕРСТВО ТА ОСНОВИ ПАРТНЕРСЬКОЇВЗАЄМОДІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ» рекомендується використовувати такі методи і форми контролю:

1. Для контролю засвоєння лекційного матеріалу: письмові модульні контрольні роботи; поточне тестування; онлайн тестування; оцінка за індивідуальне навчальне завдання; підсумковий усний залік.

2. Для контролю і оцінювання практичних робіт: поточне тестування семінарів, практична перевірка і оцінювання практичних задач.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Рейтингова оцінка з дисципліни	Оцінювання в системі ECTS	Оцінка за національною шкалою	Критерії оцінювання
90-100	A	5 (відмінно) зараховано	Ставиться у випадках, коли студент має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати ситуативні завдання, передбачені програмою дисципліни, засвоїв основу та ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення і висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.
8-89	B	4 (добре) зараховано	Ставиться, якщо студент повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати ситуативні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів, категорій, розв'язанні практичних завдань.
70-79	C	4 (добре) зараховано	Знання предмету глибокі і повні, перебувають в межах навчальних програм, підручників, навчальних посібників. Студент орієнтується у більшості питань, але не вміє робити певні узагальнення і висновки, не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускається незначних помилок у формулюванні термінів,

			категорій, розв'язанні практичних завдань.
60-69	D	3 (задовільно) зараховано	Знання предмету перебувають в межах навчальних програм, підручників, навчальних посібників. Студент недостатньо орієнтується у більшості питань, що стосуються теоретичних основ науки. Знання предмету не носять системного характеру. Студент здатний проводити аналіз ситуацій і проблем за допомогою викладача
50-59	E	3 (задовільно) зараховано	Ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлене теоретичне запитання, допустився грубих помилок у розв'язанні практичного завдання.
35-49	FX	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання не зараховано	Ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлене теоретичне запитання, не вміє чітко узагальнити опрацьований матеріал, допустився грубих помилок у розв'язанні практичного завдання.
1-34	F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом Не зараховано	Ставиться студенту, який не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання, не вміє або неправильно виконує розрахунки за розв'язання практичних завдань.

7. Рекомендована література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556- VII. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року (проект). – Київ, 2014. – С. 8–28.

3. Роль університету у розвитку лідерського потенціалу суспільства: концептуальні засади / Авторський колектив: О. Аарна, Д. Гудонієне, О. Гузар та ін.; за заг. ред. С. Калашнікової. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 100 с.

4. Іванова І. Лідерство в культурі педагогічного менеджменту. – URL: <http://social-science.com.ua/article/167>.

5. Кращенко Ю. П. Виховання лідерських якостей майбутніх учителів у системі студентського самоврядування : автореф. дис. ...на здобуття наук. ступ. канд. пед. наук : 13.00.07 / Ю. П. Кращенко. – Полтава, 2012. – 284 с.

6. Гондюл І. Лідерство як технологія управління персоналом навчального закладу / І. Гондюл // Вища освіта України. Тематичний випуск «Університет і лідерство». – 2014. – № 4 (додаток 1). – С. 6–11.

7. Теоретико-методичні основи підготовки керівників до оцінювання результатів діяльності загальноосвітнього навчального закладу : монографія / Єльнікова Г. В., Куценко В. І., Маслов В. І. та ін.; за ред. Г. В. Єльнікової. Ворон О. Методологічні аспекти зростання професійного потенціалу керівників загальноосвітніх закладів / О. Ворон / Нова педагогічна думка : науковий журнал / Рівнен. обл. ін-т після-диплом. пед. освіти, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; гол. ред. М. А. Віднічук. – 2014. – № 4 (80). – Рівне. – С. 7-10

8. Калашнікова С. А. Лідер в освіті / С. А. Калашнікова / Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – К., 2008. – С. 454.
4. Маслов В. І. Наукові основи та функції процесу управління загальноосвітніми навчальними закладами / В. І. Маслов. – Тернопіль : Астон, 2007. – 150 с.

9. Попова О. І. Професійна компетентність керівника освітньої галузі у вимірі сьогодення. / О. І. Попова / Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2012. – № 2 (42). – 484 с. – С. 350–358.

10. Василенко Н. В. Педагогічні умови підготовки керівників профільної школи до соціокомунікативної компетентності у системі післядипломної освіти / Н. В. Василенко // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. – 2011. – Вип. 27. – С. 231–236. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sitimn_2011_27_49

11. **Чубрей О. С.** Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу: [моногр.]. Чернівці: Технодрук, 2020. 376 с.

12. **Чубрей О. С.** Авторська структурно-функціональна модель професійної підготовки майбутніх вчителів географії до професійної діяльності. *Інноваційна педагогіка*: наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 16, т. 1. С. 161–165.

13. **Чубрей О. С.** Авторська технологія підготовки майбутніх вчителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу. *Інноваційна педагогіка*: наук. журн. Одеса, 2019. Вип. 18, т. 2. С. 129–132.

14. **Чубрей О. С.** Теоретичні аспекти професійної підготовки майбутніх вчителів географії в сучасних умовах: навч.-метод. посіб. Чернівці: ЧНУ, 2019. 106 с.